

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Gospodarski oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2012:CST.236.2012

Evidenčna številka: VSL0074427

Datum odločbe: 13.09.2012

Področje: STEČAJNO PRAVO

Institut: začetek postopka osebnega stečaja - insolventnost - pravni interes - zavarovana terjatev - namen stečajnega postopka - postopek individualne izvršbe

Zveza: ZFPPIPP člen 14, 14/2, 14/2-2, 14/2-2(1), 14/3, 14/3-1, 232, 279, 279/1, 382.

Jedro

Upravičenje (pravni interes) do sodnega varstva je dovoljeno priznati le, če tisti, ki zahteva takšno sodno varstvo, svoje pravice ne more uresničiti na drug, ustrežnejši način. Stečajni postopek je posebna oblika izvršilnega postopka, ki se opravi nad celotnim premoženjem dolžnika z namenom enakomernega in sočasnega poplačila vseh upnikov. Ker ima v tem primeru dolžnica samo enega upnika, ki ima svojo celotno terjatev zavarovano s hipoteko, upnik nima interesa za vodenje stečajnega postopka, ker lahko enak namen (poplačilo svoje terjatve v celoti) doseže tudi v postopku individualne izvršbe in njegov položaj glede poplačila v primeru stečajnega postopka ne bi bil v ničemer ugodnejši.

Izrek

Pritožba se zavrne in se izpodbijani sklep potrdi.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijanim sklepom zavrnilo predlog upnika za začetek stečajnega postopka nad dolžnico ter upniku naložilo povrnitev stroškov dolžnici.

2. Proti navedenemu sklepu je pravočasno pritožbo vložil upnik iz vseh pritožbenih razlogov (prvi odstavek 338. člena ZPP) v zvezi s 366. členom ZPP. Višjemu sodišču predlaga, da pritožbi ugodi in izpodbijani sklep spremeni tako, da nad dolžnico začne stečajni postopek, podrejeno pa, da pritožbi ugodi in zadevo vrne v ponovno odločanje sodišču prve stopnje.

3. Pritožba ni utemeljena.

4. Sodišče prve stopnje je v ponovljenem postopku pozvalo dolžnico na predložitev poročila o stanju njenega premoženja in morebitnih dokazov o poplačilu upnikove terjatve. Ugotovilo je, da so izpolnjene predpostavke za vložitev predloga za začetek stečajnega postopka po 232. členu ZFPPIPP, saj je upnik verjetno izkazal obstoj terjatve zoper dolžnico in dejstvo, da dolžnica zamuja z izpolnitvijo svoje obveznosti za več kot dva meseca.

5. Upnik se je v predlogu za začetek stečajnega postopka skliceval na obstoj domneve, določene v drugem odstavku 14. člena ZFPPIPP. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da (ob upoštevanju mesečnih prejemkov dolžnice v višini 800,00 EUR) upnikova terjatev presega trikratnih njenih prejemkov. Vendar je predlog za začetek stečajnega postopka kljub temu zavrnilo, ker je, glede na to, da premoženje dolžnice bistveno presega njene dolgove, štelo, da ni podana trajnejša nelikvidnost dolžnice.

6. ZFPPIPP kot pogoj za začetek stečajnega postopka določa insolventnost dolžnika, ki je opredeljena kot trajnejša nelikvidnosti ali kot dolgoročna plačilna nesposobnost. Ker upnik predloga za začetek stečajnega postopka nad dolžnico ni oprl na položaj dolžnične dolgoročne plačilne nesposobnosti (1. točka tretjega odstavka 14. člena ZFPPIPP), pač pa na položaj trajnejše nelikvidnosti (1. alineja 2. točke 2. odstavka 14. člena ZFPPIPP), ni pravilna utemeljitev sodišča prve stopnje, ki je štelo, da je dolžnica domnevo trajne nelikvidnosti uspela izpodbiti z izkazanim lastništvom nad stanovanjem. Obramba glede večje vrednosti premoženja od obveznosti do upnikov bi bila namreč lahko relevantna le v povezavi s položajem insolventnosti, ki bi temeljil na dolgoročni plačilni nesposobnosti.

7. Višje sodišče pa kljub navedenemu ocenjuje, da je odločitev sodišča prve stopnje o zavrnitvi upnikovega predloga za začetek postopka osebnega stečaja nad dolžnico, pravilna. Sodišče prve stopnje je namreč navedlo, da upnik nima pravnega interesa za vložitev predloga za začetek stečajnega postopka. Postopek osebnega stečaja se vodi, da bi vsi upniki iz premoženja stečajnega dolžnika prejeli plačilo svojih navadnih terjatev do stečajnega dolžnika hkrati in v enakih deležih (382. člen ZFPPIPP). Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da ima upnik svojo celotno terjatev zavarovano s hipoteko na dolžnični nepremičnini in da bo glede na vrednost le te poplačan v celoti v izvršilnem postopku, ki je že v zaključni fazi. V tem primeru tako ne gre za poplačilo upnikove navadne, temveč za poplačilo zavarovane terjatve. Pritožnik bi imel v stečajnem postopku nad dolžnico položaj ločitvenega upnika in bi imel pravico do plačila svoje terjatve iz določenega premoženja insolventnega dolžnika pred plačilom drugih upnikov stečajnega dolžnika iz tega premoženja, saj začetek postopka insolventnosti ne učinkuje na zavarovane terjatve (prvi odstavek 279. člena ZFPPIPP). Upnik bi, tako v stečajnem kot tudi v izvršilnem postopku, dobil svojo terjatev poplačano v celoti.

8. Dolžnica je zatrjevala, da je pritožnik njen edini upnik, upnik pa te trditve ni prekal (2. odst. 214. člena ZPP). V stečajnem postopku uveljavljajo upniki dajatvene zahtevke za poplačilo njihovih terjatev hkrati in sorazmerno s terjatvami drugih upnikov. Tudi v stečajnem postopku pravni interes upnikov za vodenje postopka temelji na obstoju stečajnega razloga in se prav tako domneva. Drži sicer pritožnikova trditev, da ZFPPIPP kot predpostavke za vodenje stečajnega postopka ne določa pogoja (tako kot ga je v prej veljavni ZPPSL), da ima dolžnik vsaj dva upnika. Upravičenje (pravni interes) do sodnega varstva je dovoljeno priznati le, če tisti, ki zahteva takšno sodno varstvo, svoje pravice ne more uresničiti na drug, ustrenejši način. Stečajni postopek je posebna oblika izvršilnega postopka, ki se opravi nad celotnim premoženjem dolžnika z namenom enakomernega in sočasnega poplačila vseh upnikov. Ker ima v tem primeru dolžnica samo enega upnika, ki ima svojo celotno terjatev zavarovano s hipoteko, po oceni višjega sodišča upnik nima interesa za vodenje stečajnega postopka, ker lahko enak namen (poplačilo svoje terjatve v celoti) doseže tudi v postopku individualne izvršbe in njegov položaj glede poplačila v primeru stečajnega postopka ne bi bil v

ničemer ugodnejši. Posledica pomanjkanja pravnega interesa je sicer zavrženje predloga, vendar je višje sodišče, glede na to, da so za upnika posledice obeh odločitev enake, odločitev sodišča prve stopnje, glede na to da tudi niso podani razlogi, na katere pazi sodišče po uradni dolžnosti (350. člen ZPP v zvezi s 121. členom ZFPPIPP), pritožbo zavrnilo in izpodbijani sklep potrdilo (128. člen ZFPPIPP).

Datum zadnje spremembe: 12.12.2012